

## *Beograd*

*Princ Eugenova  
kapija*

*Porte Prince  
Eugène*

*Prinz Eugen-  
Tor*



ljenim imenom zvao Pirinčana po princu Aleksandru Württemberškom, pretdsjedniku srpske administracije. Svištoškim mirom 1791 godine dobi Turska Beograd konačno u svoje ruke. Zbog neprestanih ratova grad je mnogo stradao, trgovina i promet opadoše sasvim a grad poprimi vojnički karakter. U doba opadanja Turske vojna se lica nijesu obzirala na potrebe građanstva, a nijesu vršila ni naredbe Carigrada. U 17 vijeku bijahu grad i mjesto veoma neuredni i prljavi, a u 18 vijeku je opadanje išlo veoma naglo.

1806 diže se glasovita buna na dahije, nakon što su Srbi pod Karadordjem već prije (1804 g.) bili pokušali da osvoje Beograd. Nakon krvave i teške bitke oslobođiše Srbi Beograd od Turaka. Turci se povukoše u sam grad, ali se doskora moradoše predati. 27 decembra 1806 uđoše Srbi slavodobitno u beogradski grad i držahu ga sve do katastrofalne 1813 godine. U drugom ustanku 1815 g. ostade Beograd u miru. Naseljavanje Srba u Beograd nastavljeno je pod knezom Milošem Velikim veoma intenzivno. Knez je mnogo radio na preuređenju i obnovi Beograda. Sve do sredine 19 vijeka bijaše kraj oko današnjega Dvora skoro sasvim prazan, a na mjestu današnje »Slavije« išlo se još 1860 u lov na divlje patke. Nekada su mjesto urednih gostionica postojale stare turske mehane i hanovi. God. 1835 prenesena je u Beograd Državna štamparija iz Kragujevca, 1836 otvorena je bogoslovija, 1837 udareni su temelji novoj crkvi, 1839 otvorena je vojna škola, iste godine počinje i prva beogradска gimnazija, 1841 preseljeno je u Beograd Narodno pozorište. Kasnije je osnovana Narodna Biblioteka, Čitaonica, Muzej, Učeno društvo itd., 1837 dobio je Beograd prvu gostionicu, a 1823 prvoga pekara za bijelo pecivo itd. Tako se redom išlo unapredak. Međutim u Beogradu postojaše nemoguće međunarodno političko stanje: tu bijahu dvije vlasti. Turska za vojsku i grad, a srpska za građane i za Srpsku varoš. Zbog jedne svade na Čukurčesmi 3 juna 1862 došlo je između dviju narodnosti, koje